

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت عدلیه

گزارش مختصر ازدست آوردها و چالشهای

موجود در وزارت عدلیه

ازبدو ایجاد حکومت وحدت ملی تا کنون

۳۱ سرطان ۱۳۹۵

وزارت عدلیه یکی از ادارات مهم قوهٔ اجرائیه دولت می باشد که در بخش های عدلی و حقوقی برای شهروندان خدمات ارائه مینماید. از سوی دیگر این وزارت همکار قوه قضائیه و قوه مقننه کشور نیز می باشد.

دیدگاه وزارت برای آینده عبارت از حاکمیت قانون و دسترسی به عدالت در سراسر کشور میباشد .

در حالیکه هدف ستراتیژیک وزارت را تقویت سیستم عدلی و ارایه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی به مردم بشکل متوازن در سراسر کشور تشکیل میدهد .

بنآ این وزارت در راستای تحقق پالیسی های دولت جمهوری اسلامی افغانستان با در نظرداشت دیدگاه و هدف ستراتیژیک خویش از بدو ایجاد حکومت وحدت ملی تا کنون به موفقیت های ذیل نایل آمده اند :

شمه ای از دست آورد های عمده:

۱. در بخش قانونگذاری :

ریاست عمومی انستیتوت امور قانونگذاری و تحقیقات علمی - حقوقی وزارت عدلیه بر اساس پلان کار تقنینی، اولویت های ملی و تعهدات در قبال جامعه بین المللی از بدو تشکیل حکومت وحدت ملی تا کنون به دست آوردهای ذیل نایل آمده اند :

الف - ارتقای ظرفیت :

بمنظور بلند بردن ظرفیت مسلکی کارمندان ریاست عمومی انستیتوت امور قانونگذاری و تحقیقات علمی - حقوقی وزارت عدلیه، مشاورین حقوقی را استخدام نموده و جهت آماده سازی فارغین پوهن خئی های حقوق و شرعیات برای تسوید و تدقیق اسناد تقنینی ، برنامه ستاژ تقنینی به مدت یک سال را در اوایل سال جاری آغاز نموده و این پروسه در سالهای بعدی نیز ادامه میابد .

ب - اولویت های ملی :

مطابق پلان کاری اولویت های که در مورد تدقیق اسناد تقنینی در نظر گرفته شده بود ، اکثریت آن اولویت ها تحقق یافته است که از جمله میتوان قانون بانکداری ، مقررره منع آزار و اذیت زنان ، قانون تحصیلات عالی ملکی ، قانون تحصیلات عالی نظامی ، قانون پاسپورت ، قانون تدارکات ، قانون اداره امور مالیاتی و قانون اراضی را نام برد .

ج - تعهدات جهانی :

تعهدات افغانستان در قبال کسب عضویت سازمان تجارت جهانی مبتنی بر طی مراحل ۲۳ سند تقنینی بوده که آن اسناد تقنینی اکثر "ا" توشیح گردیده و به زودی در جریده رسمی به نشر میرسد و بعضاً به شورای ملی جهت تصویب ارسال گردیده است .
تعهدات که حکومت افغانستان در کنفرانس لندن داشت اکثریت این تعهدات در عرصه قانونگذاری به منصفه ای اجراء قرار گرفته است و روی بخش از قوانین در عرصه متذکره کار جریان دارد

جدول ازدست آوردهای وزارت در بخش اسناد تقنینی:

نوع سند	در شش برج آخر ۱۳۹۳	در سال ۱۳۹۴	در ۴ برج اول ۱۳۹۵	مجموعه
طی مراحل قوانین	۱۱	۳۳	۲۶	۷۰
طی مراحل مقررده ها	۵	۱۲	۹	۲۶
طی مراحل اساسنامه ها	۰	۰	۲	۲
تعدیل، ایزاد و حذف بعضی از مواد قوانین	۹	۲۳	۶	۳۸
تعدیل، ایزاد و حذف بعضی مواد از مقررده ها	۰	۱۱	۴	۱۵
موافقتنامه های تصویب و نشر شده	۰	۰	۳	۳
فرمان	۳	۹	۴	۱۶
طرز العمل	۰	۳	۰	۳
مجموعه	۲۸	۹۱	۵۴	۱۷۳
حکم ترک تابعیت	۲۱۰	۴۸۷	۰	۶۹۷
ارایه مشوره ها	۱۸۲	۴۳۴	۱۸۹	۸۰۵
ابراز نظر در مورد کنوانسیون ها و موافقتنامه ها	۹۸	۱۹۰	۱۲۰	۴۰۸

۲- دربخش ارایه خدمات حقوقی:

۲.۱. ارایه مساعدت حقوقی:

۱- جهت تحقق ماده ۳۱ قانون اساسی، دولت در قضایای جنایی برای متهم بی بضاعت وکیل مدافع تعیین می نماید، وزارت عدلیه در ۳۴ ولایت کشور با (۱۲۱) تن مساعد حقوقی مسلکی از برج میزان ۱۳۹۳ تا اکنون از متهمین (۱۲۱۸۷) قضیه در مراجع عدلی و قضائی در مرکز و ولایات دفاع نموده است.

۲- برای گسترش ارائه مساعدت های حقوقی در سطح ولسوالی ها با دفتر انکشافی سازمان ملل متحد و انجمن مستقل وکلای مدافع تفاهمنامه عقد گردیده که در ولسوالی های ولایات هرات، هلمند، بامیان، ننگرهار، دایکندی، بادغیس، غور و بلخ خدمات حقوقی ارایه نمایند.

۳- به منظور ارایه خدمات مساعدت حقوقی با کیفیت، کم هزینه، دوام دار و قابل دسترس فی مابین مساعدت های حقوقی وزارت عدلیه و دفتر آسیا فوندیشن و پروژه مساعدت های حقوقی بانک جهانی در رابطه با ارزیابی چارچوب مساعدت های حقوقی و راهبردی، تفاهمنامه به امضا رسیده است.

۲.۲. آگاهی عامه حقوقی:

ارایه آگاهی عامه حقوقی نیز یکی از وظایف عمده و اساسی وزارت عدلیه می باشد، در این مدت (۱۵۰۲۴۵) نفر از طریق مکاتب، مساجد، مراکز اصلاح و محلات، آگاهی حقوقی دریافت نموده اند. و همچنان استراتژی ارتباطات آگاهی عامه حقوقی تدوین و مطابق به آن آگاهی عامه حقوقی در سراسر کشور ارایه میگردد.

جدول زیر نشان دهنده ارائه آگاهی عامه حقوقی می باشد:

تعداد	چاپ مواد تبلیغاتی
۴۰۸۳۰۵ ورق	اوراق مختلف تبلیغاتی
۱۸ شماره	ماهنامه آگاهی حقوقی
۱۲ برنامه	تدویر برنامه های آموزشی حقوقی
به تیراژ ۱۰۰۰۰ جلد به لسانهای دری و پشتو	تالیف، چاپ، نشر و توزیع کتاب اطلس (سیستم دسترسی به مساعدتهای حقوقی در افغانستان

۲.۳. دفاع از املاک و اموال دولتی:

ریاست عمومی قضایای دولت وزارت عدلیه بر مبنای ماده (۱۲۰) قانون اساسی، ماده (۹) قانون اصول محاکمات مدنی، ماده (۱۶) فرمان ۸۳ ریاست جمهوری و مواد ۶ و ۷ قانون قضایای دولت مکلفیت دفاع از دارای های عامه را بعهدده داشته و از بدو ایجاد حکومت وحدت ملی تا کنون اعضای مسلکی قضایایی دولت از اموال منقول و غیر منقولی دولتی در پیشگاه محاکم دفاع نموده است و لست مختصر دارای های

عامه که توسط دفاع اعضای مسلکی به نفع دولت در محاکم فیصله صورت گرفته است ذیلا تشریح گردیده اند .

زمین زراعتی	(۲۱۲۷۲) جریب و ۲۷۳ سیر تخم ریز
ساحه تجارتي	(۵۵۵) متر مربع زمین و ۹۳ باب دوکان،
حويلي	۹ دربند
پول نقد	مبلغ (۲۲۸۳۲۰۳۳) دالر و مبلغ (۲۰۳۱۹۶۰۶۶۱) افغانی
مواد نفتی	۴۸۲۰ لیتر تیل پترول

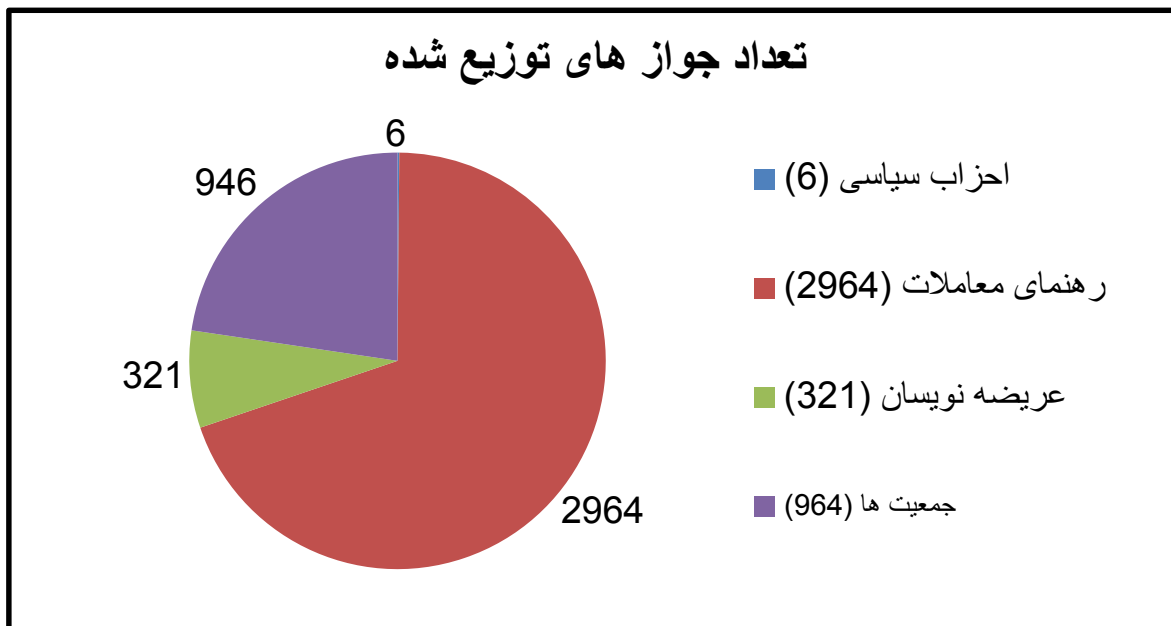
۲.۴. تحصیل حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی:

ریاست حقوق وزارت عدلیه از جمله ریاست های کلیدی وزارت بوده که تا به سطح ولسوالی ها فعالیت دارد. از وظایف عمده این اداره حل و فصل قضایا از طریق میانجیگری و مصالحه بوده که قضایای املاکی، دیونی، تجارتي و فامیلی بین اشخاص حقیقی و حکمی را در بر می گیرد. برعلاوه تطبیق حکم محاکم در قضایای حقوقی از مسئولیت ها و وظایف دیگر این ریاست می باشد. دست آوردهای وزارت در این بخش از بدو ایجاد حکومت وحدت ملی تا کنون از این قرار است :

طی مراحل دوسیه های حقوقی (املاکی، دیون، تجارتي و فامیلی)	۳۸۰۱۲ دوسیه
رسیدگی به عرایض حقوقی (املاکی، دیون، تجارتي و فامیلی)	۵۱۵۴۳ عریضه
حل و فصل قضایای حقوقی از طریق مصالحه و میانجیگری	۱۰۵۴ قضیه
قضایایی حقوقی که احکام محاکم قطعی و نهایی شده تطبیق گردیده	۱۰۷۹ قضیه
ایجاد سیستم ثبت قضایایی حقوقی مدرن بگونه انترنیتی و الکترونیکی	در ۳۳ ولایت

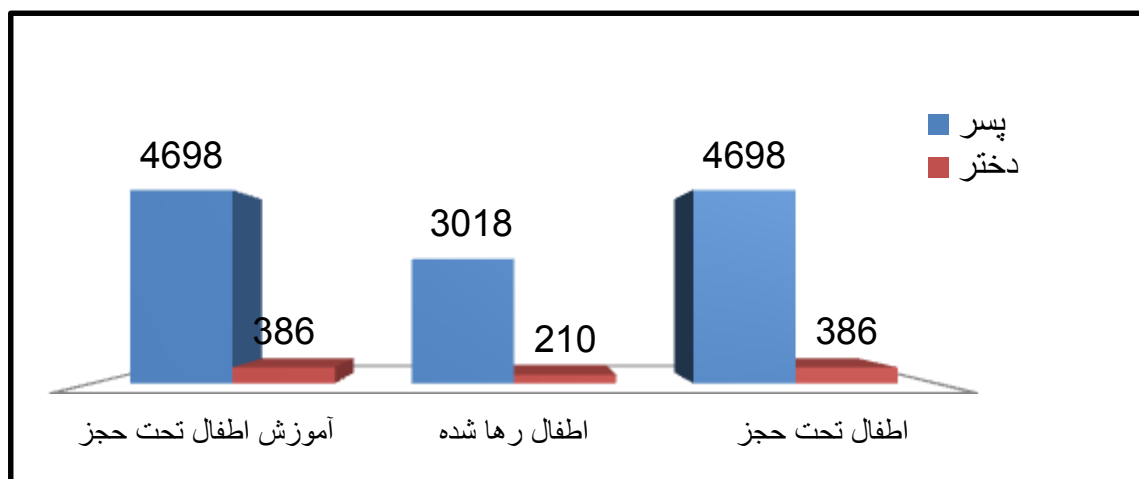
۲.۵. توزیع جواز نامه ها:

بررسی و ثبت جمعیت ها، احزاب سیاسی، رهنمایی معاملات و عریضه نویسان یکی از وظایف وزارت عدلیه بوده که از بدو ایجاد حکومت وحدت ملی تا کنون به دست آورد های ذیل نایل آمده اند :

۳. امور محجوزین:

یکی دیگر از وظایف عمده و اصلاحی وزارت عدلیه اصلاح و تربیت مجدد اطفال متخلف از قانون در سطح جامعه می باشد. اطفال متخلف از قانون در مراکز باز و بسته نگهداری و تحت آموزش تعلیمی و حرفوی قرار دارند، دست آورد های عمده وزارت عدلیه در این بخش قرار ذیل است :

۴. اداره و مدیریت:

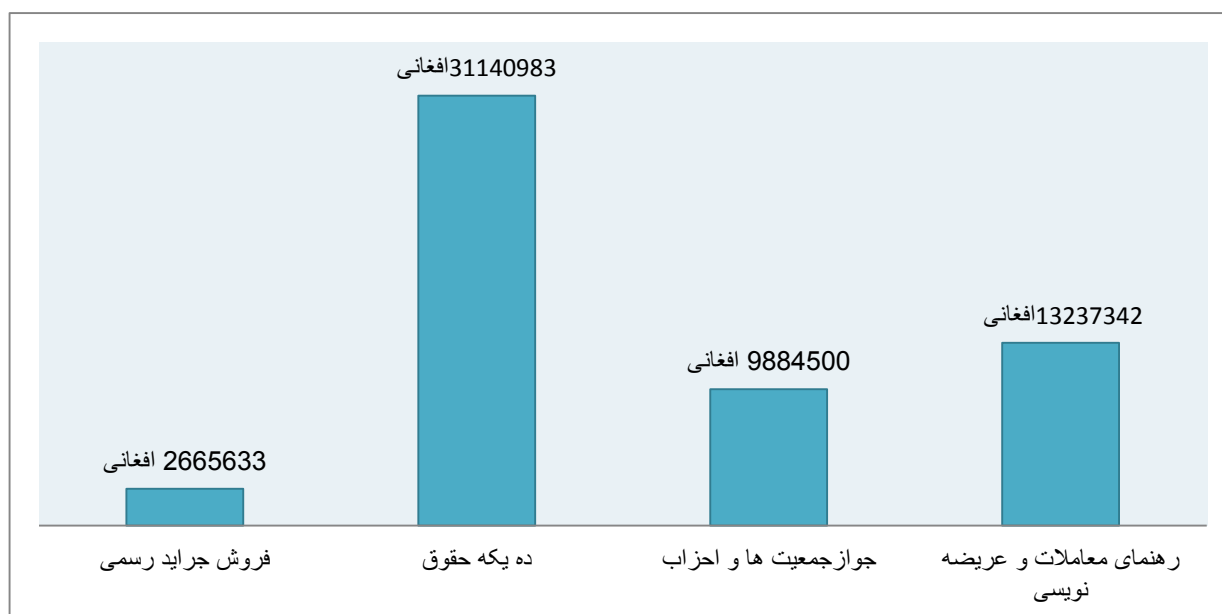
۴.۱. مدیریت منابع بشری:

وزارت عدلیه در بخش مدیریت منابع بشری از برج میزان ۱۳۹۳ الی برج سرطان ۱۳۹۵ به دست آورد های ذیل نائل آمده اند :

۲۱۲۹ تن	معرفی کارمندان مطابق نیا زمندهای شان به برنامه های آموزشی جهت بلند بردن ظرفیت کاری شان .
۲۲۲ تن	استخدام کارمندان از طریق رقابت آزاد
برای (۵۰) بست	طی مراحل پروسه استخدام از طریق برنامه (سی بی آر)
(۲۰) تن	معرفی کارمندان به مقطع ماستری به پوهنتون های داخل کشور
(۱۱) تن	معرفی کارمندان اناث به مقطع لسانس به پوهنتون های داخل کشور

۲.۲. عواید وزارت:

بعضی از فعالیت های وزارت عدلیه مانند فروش جراید رسمی، جمع آوری ده یکه حقوق، توزیع جواز برای جمعیت ها، رهنمای معاملات و عریضه نویسی دارای عاید پولی نیز میباشد که به خزانه دولت انتقال داده میشود. وزارت عدلیه در این مدت مبلغ (۵۶۹۲۸۴۵۸) افغانی عاید خالص به خزانه دولت واریز نموده که گراف آن در ذیل نمایش داده شده است :

چالشهای عمده سد راه اجرای فعالیتهای

۱. عدم تجدید نظر اسناد تقنینی قبل از قانون اساسی موجوده کشور جهت رفع چالشهای مانع در تطبیق پالیسی های ادارات دولتی .
۲. عدم هماهنگی بورد مستقل مساعدت های حقوقی و ادارات مربوط ، نهاد ها و موسسات که در بخش آگاهی عامه حقوقی فعالیت می نمایند .
۳. پایین بودن سطح تحصیلی کارمندان و نبود ظرفیت کاری در استفاده از تکنالوژی و مهارت های مدیریتی معاصر و سطح همکاری با جندر.
۴. کاهش کمک های موسسات کمک کننده بخش آگاهی عامه حقوقی .
۵. نبود تشکیل مساعدین حقوقی در سطح ولسوالی ها .
۶. نبود تعمیرات ستندرد و معیاری برای ۲۳ مرکز اصلاح و تربیت اطفال ولایات .
۷. نبود وسایط نقلیه برای ۱۵ مرکز اصلاح و تربیت اطفال .
۸. کم بودن معاش ماهوار اعضای مسلکی ریاست های ذیربط وزارت درمقایسه باموسسات غیر دولتی ، که این امر سبب بی علاقگی و فرار اعضای مسلکی این وزارت میگردد.

راه حل ها

۱. بنابر مقتضای وقت ، نیازمندی جامعه افغانی و پالیسی نظام باید ساختار تشکیلاتی انستیتوت امور قانونگذاری و تحقیقات علمی – حقوقی انکشاف داده شود تا ظرفیت تجدید نظر تمامی اسناد تقنینی قبل از قانون اساسی موجوده را جهت رفع چالشهای مانع در تطبیق پالیسی های ادارات پیدا نماید.
۲. ایجاد هماهنگی بین ادارات و بورد مستقل مساعدت های حقوقی و تامین روحیه همکاری بین ادارات دولتی از طریق وزارت و تدویر جلسات متداوم با مسولین موسسات و نهاد های ذیربط .

۳. زمینه سازی جهت رشد انکشاف ظرفیت کارکنان در راستای استفاده از تکنالوژی، ایجاد فرصت تحصیلی طویل المدت داخلی و خارجی برای کارمندان و هماهنگی بین ادارات جهت همکاری باجندر .

۴. در تماس با سران یا نماینده گی های سیاسی کشورهای دوست چون ایالات متحده امریکا ، انگلستان و ایتالیا که در اعمار سایر مراکز اصلاح و تربیت اطفال همکاری های خوب داشته اند ، برای ۲۳ ولایت باقی مانده در زمینه نیز همکاری نمایند .

۵. در قسمت تهیه عراده جات به منظور انتقال مصئون و محفوظ اطفال به محاکم ، خرنوالی ، شفاخانه ها و سایر امور رسمی ادارات مراکز اصلاح و تربیت اطفال ۱۵ ولایت با دونه ها و موسسات تماس گرفته و یا از بودجه انکشافی وزارت تدارک داده شود .

۶. همچنان توجه به امتیازات ماهوار، اعضای مسلکی ریاست های ذیربط این وزارت جهت علاقمندی بیشتر به وظایف محوله ایشان و عدم رجوع شان به موسسات غیردولتی با معاشات بلند .

پایان